

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/32/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817200638
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8817200638.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1/ S., 2/ L., o zaplatenie 5.237,12 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7Csp/25/2017-44 zo dňa 21.6.2017, zhodou hlasov členov senátu, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti:

- vo výroku, ktorým žalovaným bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi na úrokoch z úveru zo sumy 4.870,- eur od 19.3.2012 do 12.3.2015 sumu prevyšujúcu 213,63 eur,
- vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti,
- vo výroku o splatnosti prisúdených pohľadávok a vo výroku o náhrade trov konania

a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov n/T (ďalej aj „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že :

„konanie o zaplatenie sumy 54 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.03.2015 do zaplatenia z a s t a v u j e ,

žalovaní v 1. a v 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 3.847,49 eur spolu s úrokom z úveru zo sumy 4.870 eur od 19.03.2012 do 12.03.2015, ktorá predstavuje výšku 957,52 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.847,49 eur od 13.03.2015 do zaplatenia a to všetko sa im povoľuje splácať v mesačných splátkach po 25 eur mesačne počnúc mesiacom, ktorý nasleduje po právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 25.dňa, toho ktorého mesiaca pod následkom straty výhody splátok,

v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a ,

žalovaní v 1. a v 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 84 % trov.“

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že :

2.1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.237,12 eur s 6,59% úrokom za úver zo sumy 4.908,49 eur od 13.3.2015 do zaplatenia a 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 5.237,12 eur od 13.3.2015 do zaplatenia a trovy konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX

bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom - spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 5.3.2012, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 5.000,- eur. Čerpanie sa uskutočnilo: 7.3.2012 v sume 4.000,- eur, 19.3.2012 v sume 870,- eur a dňa 7.3.2012 poplatok za spracovanie medziúveru. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru 3,59 % p. a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 14,96 eur pre 1.rok a pre 2. - 5.rok úroky 6,59 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 35,46 eur a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A vo výške 2,- eur mesačne a do pridelenia cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 8,- eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 35,46 eur a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A vo výške 2,- eur mesačne. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať - omeškali sa so splátkami za august 2014 - február 2015. Listom zo dňa 23.2.2015 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok v sume 204,22 eur. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 13.3.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zúčtoval nasporenú sumu 91,51 eur so sumou poskytnutého úveru 5.000,- eur, čo predstavuje 4.908,49 eur. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola celková výška dlžnej sumy 5.237,12 eur, pričom pozostáva z istiny 4.908,49 eur a z nezaplatených úrokov za úver a nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v celkovej výške 542,53 eur (poplatky z toho 99,- eur) a nezaplatené poistné vo výške 16,- eur. Požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. I. a II. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým úrokom za úver vo výške 6,59 % p.a. a zároveň celý zostatok dlhu ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a.

2.2. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.6.2017 žalobca zobral žalobu späť v časti poplatkov za vedenie účtu za roky 2012 - 2013 v sume 54,- eur a žiadal, aby súd zaviazal žalovaných, aby spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi sumu 5.183,12 eur s 6,59% úrokom za úver zo sumy 4.908,49 eur od 13.3.2015 do zaplattenia a 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 5.183,12 eur od 13.3.2015 do zaplattenia a trovy konania. Uviedol zároveň, že istina vo výške 4.908,49 eur je rozdielom medzi poskytnutým medziúverom 5.000,- eur a nasporenou sumou na účte stavebného sporenia vo výške 91,51 eur zúčtovanej ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Nezaplatené úroky od júla 2014 do marca 2015 sú vo výške 213,63 eur, nezaplatené poplatky za vedenie účtu za r. 2012 a 2013, za 1. a 2. upomienku a predžalobnú upomienku sú vo výške 99,- eur a nezaplatené poplatky za poistenie za august 2014 - marec 2015 sú vo výške 16,- eur. Žalobu zo dňa 20.1.2017 v časti poplatku za vedenie účtu za r. 2012 - 2013 v sume 54,- eur zobral späť.

2.3. Po citácii ust. § 144 a § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP), § 146 ods. 1 a 2 CSP súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca zobral žalobu späť pre pojednávaním celkovo v časti sumy 54,- eur s prísl., a preto v tejto časti konanie zastavil.

2.4. Po citácii ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 39 Obč. zák., § 788 ods. 1, § 796 ods. 1 Obč. zák. súd prvej inštancie uviedol, že vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

2.5. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa 29.2.2012 zmluvu o úvere, v zmysle ktorej žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkovi medziúver na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení. Predmetom zmluvy podľa zmluvy bolo poskytnutie medziúveru vo výške 5.000,- eur, ktorý sa po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení

a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok mal zmeniť na stavebný úver vo výške cca 3.267,58 eur. Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že dlžníci podstatne porušili zmluvu, žalobca dňa 12.3.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň žiadal žalovaných o vrátenie celého zostatku úveru. Z predloženého výpisu z účtu vyplýva, že žalobca žalovaným poskytol úver plneniami: 7.3.2012 v sume 4.000,- eur, 19.3.2012 v sume 870,- eur a dňa 7.3.2012 naúčtoval si položku vo výške 130,- eur ako poplatok za spracovanie úveru. Zároveň si naúčtoval aj poplatok za vedenie účtu, tento však pred začatím pojednávania zobral späť a taktiež si žiadal priznať dohodnuté neuhradené poisťné vo výške 16,- eur. Žalovaní podľa výpisu uhradili spolu s nasporenou čiastkou sumu 1.022,51 eur a po zosplatení úveru a podaní žaloby neuhradili žiadnu sumu.

2.6. Po čiastočnom späťvzátí zostala predmetom konania suma 5.183,12 eur s 6,59% úrokom za úver zo sumy 4.908,49 eur od 13.3.2015 do zaplataenia a 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 5.183,12 eur od 13.3.2015 do zaplataenia a trovy konania.

2.7. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaným bol poskytnutý iba úver vo výške 4.870,- eur, nakoľko sumu 130,- eur, ktorá bola účtovaná ako poplatok za poskytnutie úveru, nie je možné považovať za úver. Ide o spracovateľský poplatok a jeho požadovanie považuje súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo za skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Možno len predpokladať, že poplatok je za napísanie zmluvy a posúdenie bonity záujemcu o úver. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe z 3.5.2010 č.k. AZ 17U192/2010.

2.8. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka). Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

2.9. Úverové obdobie, teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

2.10. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

2.11. V predmetnej veci i žalobca pristúpil k zosplateniu celého úveru ku dňu 12.3.2015, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 13.3.2015, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014. Poukázal i na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV.ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012.

2.12. Preto súd prvej inštancie žalobcovi priznal nárok na úrok z úveru zo sumy 4.870,- eur od 19.3.2012 do 12.3.2015 pri úrokovej sadzbe 6,59 % p.a., čo je suma vo výške 957,52 eur a v prevyšujúcej časti uplatňovaného úroku z úveru žalobu žalobcu zamietol.

2.13. Čo sa týka dojednania poistenia v časti II. bod 8 zmluvy súd prvej inštancie mal za to, že poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poisťných zmluvách. Žalovaní mali písomné súhlasiť s poistením typu A poistenie zostatku dlhu, podľa ktorého sú prijatí do poistenia ako poistené osoby v životnom rizikovom poistení pre prípad smrti na základe poisťnej zmluvy uzatvorenej medzi veriteľom a spoločnosťou D. Žalobca však nijako súdu nepreukázal, či žalovaní skutočne poskytli písomný súhlas, podľa ktorého boli prijatí do poistenia a taktiež nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia, prípadne doklad o jeho nevzniknutí. Uvedenie údajov o prijatí súboru poistenia tak, ako bolo uvedené v predmetnej zmluve, bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno potom s „najväčšou pravdepodobnosťou“ predpokladať, že žalovaní sa pre poistenie nerozhodli po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, resp. vzniku poisťnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Súd tak nárok žalobcu uplatňovaný z tohto titulu žalobou zamietol.

2.14. Súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal nárok na poplatky za upomienky spolu v sume 3 x 15,- eur. Aj keď preukázateľne žalovaným boli upomienky zaslané, žalobca nepreukázal súdu, že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukázal aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č.k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

2.15. Súd prvej inštancie opakovane poukázal na to, že aj keď úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikácia prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľskoprávnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

2.16. Žalovaní sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dostali do omeškania, preto ich súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vl. č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov, a to vo výške a z jednotlivých súm za predmetné obdobie omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. V čase omeškania bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky ku 13.3.2015 vo výške 0,05 % p.a. a úrok z omeškania tak predstavuje výšku 5,05 % ročne, avšak žalobca si žiadal priznať úrok z omeškania iba vo výške 5 % ročne, a preto mu súd priznal požadovaný úrok z omeškania. Pokiaľ ide o sumu, z ktorej sú žalovaní platiť úrok z omeškania, súd priznal žalobcovi iba úrok z omeškania z priznanej dlžnej istiny, „t.j. zo sumy „3847,49 eur“ z priznanej sumy, ktorú súd mal za dôvodnú a nad túto sumu úrok z omeškania súd zamietol. Súd nepriznal žalobcovi úrok z omeškania za poistenie a upomienky, keďže túto sumu žalobcovi nepriznal ani z úrokov z úveru, keďže úroky z úveru sú príslušenstvom pohľadávky a z príslušenstva nie je možné priznať príslušenstvo, teda úroky z omeškania.

2.17. Výrok o povolení splátok prisúdenej pohľadávky súd prvej inštancie odôvodnil podľa § 232 ods. 3 CSP vzhľadom na pomery žalovaných (nízky príjem a vyživovacie povinnosti) povolil mu splácať dlh v splátkach pod následkom straty výhody splátok.

2.18. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil aplikáciou ust. § 262 ods. 1, 2, § 255 ods. 2 CSP.

3. Proti rozsudku, proti jeho výrokom 2. 3. a 4. podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie dôvodiac, že - konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§365 ods. 1 písm. d) CSP,)

- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam ((§365 ods. 1 písm. f) CSP)

- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci ((§365 ods. 1 písm. h) CSP).

Žalobca v ďalšom zdôvodnení podaného odvolania uviedol, že :

3.1. Rozsudok je zmätočný, najmä čo sa týka výšky priznanej istiny. Na jednej strane súd priznal istinu 3.847,49 eur úročenú úrokom z omeškania 5 % ročne od 13.3.2015 do zaplataenia, avšak úhrady, o ktoré bola istina znížená ku dňu zosplatnenia pohľadávky, boli vykonané v dobe od 19.3.2012 do 12.3.2015. Z odôvodnenia nie je možné zistiť, na základe akých ustanovení zmluvy resp. zákona súd znížil istinu až ku dňu splatnosti. Súd nezohľadnil výšku preúčtovaných vkladov z účtu medziúveru na účet stavebného sporenia, čo značne navýšilo sumu na účte medziúveru (931,- eur namiesto sumy 633,38 eur) a nezodpovedá to skutkovému stavu. Súd svoj postup nezdôvodnil ani v tejto časti, preto je rozsudok nepreskúmateľný.

3.2. Žalovaný napáda výšku priznanej istiny okrem zmätočnosti aj tým, že súd nesprávne zistil výšku istiny, ktorá mala byť vo výške 4.908,49 eur. Žalobca poskytol úver vo výške 5.000,- eur s tým, že došlo k započítaniu vzájomných pohľadávok v časti sumy 130,- eur, ktorá bola pohľadávkou žalobcu voči žalovanému z titulu poplatku za spracovanie úveru. Poplatok za spracovanie medziúveru žalobca uplatnil na základe ust. § 499 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak peňažné prostriedky poskytne veriteľ, ktorý má poskytovať úveru v predmete svojho podnikania, môže za toto poskytnutie peňažných prostriedkov dojednať odplatu. Uvedený postup je jasne a zrozumiteľne uvedený aj v zmluve o úvere v čl. II. Žalobca preto napáda zamietnutie žaloby v časti istiny 130,- eur. Taktiež napáda nepriznanie zostávajúceho rozdielu v istine o sumu 931,- eur, o ktorú bola znížená istina bez zrozumiteľného odôvodnenia, pretože úhrady na medziúvere slúžili v štádiu medziúveru iba na úhradu úrokov, nie na zníženie istiny, ako to urobil súd. Zo žaloby a predložených dôkazov je zrejmé, že úhrady na medziúvere boli započítané na úroky medziúveru. Následne súd nesprávne a zmätočne vyčíslil úrok z úveru zo sumy 4.870,- eur od 19.3.2012 do 12.3.2015 vo výške 957,52 eur. Táto suma ku dňu splatnosti podľa žalobného návrhu bola iba vo výške 213,63 eur.

3.3. Žalobca taktiež napáda nepriznanie riadneho úroku 6,59 % p.a. od 13.3.2015 do zaplataenia. Zmluva o úvere je upravená v ust § 497 Obchodného zákonníka. Úrok je odplata za dočasné prenechanie finančných prostriedkov od ich poskytnutia do ich vrátenia. Žalobca poukazuje na ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je dlžník od doby poskytnutia peňažných prostriedkov povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Dlžník je teda povinný s vrátením poskytnutého úveru zaplatiť aj dojednané úroky a to do dňa úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov. Analogicky túto povinnosť možno vyložiť k ustanoveniu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak dlžník vráti peňažné prostriedky skôr, než bolo dohodnuté, je povinný platiť úroky len do momentu vrátenia peňažných prostriedkov. Podľa názoru žalobcu je teda nepochybné, že povinnosť dlžníka platiť dohodnutý úrok za úver zaniká až úplným vrátením poskytnutých finančných prostriedkov. V prípade, ak by porušením povinnosti dlžníka, v dôsledku ktorého žalobca pohľadávku zosplatnil, zanikol veriteľov nárok na zaplataenie úrokov za úver, dlžník by prakticky porušením povinnosti získal pre neho výhodnejšie postavenie, nakoľko by sa „zbavil“ povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie. Podľa názoru žalobcu je akékoľvek konanie, ktoré porušuje povinnosť a spôsobuje tým výhodu v rozpore s dobrými mravmi a bez pochyby je v rozpore s účelom právnych predpisov vzťahujúcich sa na daný právny vzťah.

3.4. Podľa § 53 ods. 1 ObčZ nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou zmluvné dojednanie, ktoré síce spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, avšak sa týka hlavného predmetu plnenia a je vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo bolo individuálne dojednané. Tento postup je v súlade aj s ust. § 517 ods. 2 ObčZ, podľa ktorého ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Ustanovenie § 517 ObčZ nevyklučuje uplatnením úroku z omeškania nárok na dohodnutý úrok až do vrátenia poskytnutých prostriedkov.

3.5. Vyhlásením mimoriadnej splatnosti pohľadávky nenastal zánik Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa 5.3.2012, a teda povinnosť žalovaných platiť úroky naďalej trvá. Žalobca má za to, že ustanovenia Občianskeho zákonníka nevylučujú nárok na dohodnutý úrok aj po zosplatnení pohľadávky. Splatosťou pohľadávky nenastáva okamih, s ktorým zákon spája zánik povinnosti dlžníka platiť úroky - táto povinnosť trvá až do vrátenia istiny. V tomto prípade je jednoznačne preukázané, že k tomu nedošlo. Preto zamietnutie nároku na 6,59 % p.a. úrok po vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo zmluvy o úvere z tohto dôvodu nie je založené na správnom právnom posúdení veci.

3.6. Žalobca ku nárokom zo zosplatnenia poukázal i na prax súdov, konkrétne na:

- uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/239/2015 zo dňa 28.1.2015
- uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 41Cob/403/2015 zo dňa 16.12.2015
- uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 4Cob/5/2016 zo dňa 30.3.2016,
- uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/412/2015 zo dňa 13.10.2016,

3.7. V tomto spore zmluva medzi sporovými stranami nezanikla zosplatnením pohľadávky, čo je zásadným dôvodom naviac, že veriteľovi stále patrí nárok na úrok až do úplného zaplatenia istiny.

3.8. Taktiež žalobca napáda nepriznanie úroku z omeškania zo zamietnutej sumy istiny a úroku 213,63 eur od 13.3.2015 do zaplatenia.

3.9. K uzneseniu Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012 žalobca uvádza, že uvedený súd sa nevenoval hmotnoprávnej stránke sporu. ÚS SR konštatoval, že postupom všeobecných súdov nedošlo k porušeniu práva na súdnu ochranu.

3.10. Žalobca nesúhlasil aj s nepriznaním uplatnených poplatkov za upomínanie a poistenie a úrokov z omeškania z tejto sumy. Poplatky za upomínanie nie sú poplatkami, na ktoré žalobcovi vznikol automaticky nárok uzatvorením zmluvy so žalovanými. Žalobcovi vznikol nárok až porušením povinnosti zo strany žalovaných. Zákon nezakazuje uplatňovanie týchto poplatkov. Rozhodnutia súdov iných štátov nie sú záväzné.

3.11. Žalobca namietal aj výšku splátky, ktorá by mala zohľadňovať nielen pomery žalovaných ale aj výšku vymáhanej pohľadávky. Splátka je omnoho nižšia ako splátka dohodnutá v zmluve. Žalobca poukázal na skutočnosť, že týmto spôsobom by sa len priznaná istina splácala cca 13 rokov, čo je neprímerane dlhá doba. Je vysoký predpoklad toho, že pomery žalovaných sa zmenia a žalovaný 1/ bude zamestnaný. Súd nedostatočne zistil majetkové pomery žalovanej 2/, nakoľko nebolo preukázané, že je práceneschopná. Nezamestnanosť bez akéhokoľvek dôvodu nie je relevantným dôvodom pre nízku splátku.

3.12. Vzhľadom na napadnutie výšky priznanej sumy žalobca napáda i nesprávne vyčíslenie náhrady trov konania žalobcu, ktorá má zodpovedať výške priznaného nároku.

3.13. Žalobca preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sp.zn. 7Csp/25/2015 zo dňa 21.6.2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

5. Žalobca podal sťažnosť aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo 7.9.2017 č.k. 7Csp/25/2017-59, ktorým mu vyšším súdnym úradníkom bola určená poplatková povinnosť za podané odvolanie vo výške 310,50 eur. O uvedenej sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie (§ 248 CSP).

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok účinný od 1.7.2016 - ďalej len „CSP“) prejednal podané odvolanie v zmysle zásad daných aplikáciou ust. § 378 a nasl. CSP. Odvolací súd pritom prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania. Termín verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu i na webovej stránke súdu zodpovedajúco ust. § 219 ods. 3 a § 378 ods. 1 CSP. Žiada sa osobitne zdôrazniť, že odvolací súd pri prieskume napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie bol v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP viazaný

rozsahom odvolania i uplatnenými odvolacími dôvodmi (s výnimkou v § 380 ods. 2 CSP) tak, ako boli uplatnené v zákonnej odvolacej lehote. Rozsudok vo výroku o čiastočnom zastavení konania a o čiastočnom vyhovení žalobe vo veci samej nebol napadnutý odvolaním, v týchto častiach nadobudol právoplatnosť (§ 226, § 228 ods. 1 CSP), a preto nebolo oprávnením, ani povinnosťou odvolacieho súdu túto časť prvoinštančného rozhodnutia preskúmať. Na základe takéhoto prieskumu uvedeného rozhodnutia súdu prvej inštancie, i konania ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Samotné rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí nedostatkami, ktoré nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, a ktoré pri aplikácii ust. § 389 ods. 1 písm. a), b) CSP viedli k záveru o zrušení napadnutých výrokov rozsudku súdu prvej inštancie.

6.1. Žalobca podľa podania zo dňa 8.6.2017 (doručeného súdu prvej inštancie 12.6.2017 č.l. 39 spisu) zobral čiastočne žalobný návrh späť, ale súčasne skutkovo i formuláciou navrhovaného rozsudového výroku dal súdu jednoznačne najavo, čo proti žalovaným v konaní uplatňuje. Jednoznačne z tohto podania, korešpondujúco aj so samotným pôvodným žalobným návrhom, uplatňuje proti žalovaným na nezaplatenú istinu sumu 4.908,49 eur, na nezaplatených úrokoch do zosplatnenia pohľadávky sumu 213,63 eur, na nezaplatených poplatkoch za upomínanie sumu 45,- eur a na nezaplatených poplatkoch za poistenie sumu 16,- eur. Pri aplikácii ust. § 216 ods. 1 CSP, súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu. Súd je pri tejto viazanosti obmedzený tým, že nemôže prekročiť a priznať žalobcovi viac, než čoho sa domáha v žalobe, ani priznať iné, než čo v žalobe uplatňoval. Táto zásada sa nazýva v právnej teórii i právnej praxi „ne ultra petitem“. Ak žalobca uplatňoval podľa uvedeného žalobného návrhu na úrokoch do zosplatnenia sumu 213,63 eur, ale súd prvej inštancie aj formuláciou vyhovujúceho výroku priznal žalobcovi na úrokoch z úveru za čas od 19.3.2012 do 12.3.2015 sumu 957,52 eur, takéto rozhodnutie o podanej žalobe týkajúcej sa skapitalizovaných úrokov z úveru bolo zjavne prekročením žalobného návrhu, a teda porušením zásady viazanosti žalobným návrhom. Nesplnenie procesných podmienok (absencie žaloby žiadajúcej priznať skapitalizovaných úrokov z úveru nad sumu 213,63 eur) je takým nedostatkom procesného postupu v konaní pred súdom prvej inštancie, ktorý neumožňoval iný postup odvolacieho súdu len kasačné rozhodnutie vo vzťahu k tej výrokovej časti rozsudku, ktorá nemala základ v podanej žalobe. Uvedený omyl v aplikácii procesnoprávnej normy sa prejavil následne i v tom, že zdôvodnenie zostávajúcej časti rozsudku, ktorou bola zamietnutá žaloba v prevyšujúcej časti, je nepreskúmateľný, nedáva spoľahlivú, určitú, jasnú a presvedčivú odpoveď, prečo len v rozsahu 3.847,49 eur istiny by mal byť daný nárok žalobcu, ktorý vyplynul z vyhovujúcej časti rozsudku súdu prvej inštancie. Súd je totiž aj pri aplikácii ust. § 220 ods. 2 CSP povinný vyrovnať sa s argumentmi strán, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci, teda uviesť dôvody pre prijatie, resp. odmietnutie týchto argumentov. Ak súd prvej inštancie sa pomýlil pri rozhodovaní o žalobnom návrhu tak, že v jeho jednej časti porušil zásadu viazanosti podaným žalobným návrhom, ďalšie jeho argumentácie nedávajú spoľahlivú odpoveď na to, v akej výške by mal byť nárok žalobcu na uplatňovanej istine a ani nedávajú spoľahlivú odpoveď na ďalšie žalobným návrhom uplatňované nároky žalobcu. Nepreskúmateľnosť dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho strane (v danom prípade žalobcovi), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6.2. Pri viazanosti žalobným návrhom (a v štádiu odvolacieho konania aj pri viazanosti rozsahom a dôvodmi podaného odvolania) by mali súdy aktuálne dať odpoveď na otázky:

- možnosti prisúdenia uplatnených úrokov z úveru po zosplatnení,
- uplatneného nároku na náhradu nákladov za upomienky,
- uplatneného nároku na náhradu nákladov za poistenie.

7. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

8. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

9. Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len ZSÚ), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa § 2 písm. a), b), d) ZSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 54 ods. 1, prvá veta OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

21. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

23. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá ObZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

24. Podľa bodu VII ods. 1 Zmluvy zo dňa 29.2.2012 o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Zmluva“) veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok. V prípade odstúpenia od úverovej zmluvy je veriteľ oprávnený odstúpiť súčasne aj od zmluvy o stavebnom sporení, ktorá je základom pre poskytnutie tohto úveru.

24.1. Podľa bodu VII ods. 4 písm. a) Zmluvy pre medziúver platí navyše, že veriteľ môže od zmluvy o medziúvere odstúpiť a požadovať bezodkladné vrátenie medziúveru a stavebného úveru v prípadoch uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

24.2. Podľa bodu VII ods. 5, 6 Zmluvy odstúpením od tejto zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva. Odstúpením od tejto zmluvy nezanikajú ani zabezpečovacie zmluvy uzatvorené medzi veriteľom a dlžníkom, resp. treťou osobou. Odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

25. Podľa čl. VIII ods. 1 Zmluvy právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom č. 513/1991 Zb., Občianskym zákonníkom č. 509/1991 Zb., zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších noviel, zákonom č. 129/2010 Z.z. Zákon o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších noviel a Všeobecnými podmienkami.

26. Podľa čl. XIX ods. 3 písm. b) Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splatiť pohľadávku stavebnej sporiteľne v lehote, ktorú ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru.

27. Žalobca v odvolaní zotrval na stanovisku, že nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z poskytnutého medziúveru trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov do ich úplného zaplatenia a nie iba do zosplatenia úveru. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí naopak vyslovil záver, že veriteľovi patria úroky iba do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Uviedol, že v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru aj úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

28. Posúdenie nároku veriteľa na zaplatenie úrokov z istiny poskytnutej dlžníkovi na základe zmluvy o úvere závisí od charakteru právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom. V prejednávanom prípade okresný súd správne zistil, že žalovaný v 1/ rade mal pri uzatváraní právneho úkonu postavenie spotrebiteľa a že Zmluva o medziúvere, ktorú uzavrel so žalobcom, spĺňa kritériá vymedzenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZSÚ). Na aplikáciu uvedeného zákona odkazujú vyššie cit. ustanovenia čl. VIII ods. 1 Zmluvy ale i ust. § 7 ods. 7 zák. č. 310/1992 Z.z. v znení neskorších predpisov. Preto je potrebné ho aj aplikovať na predmetnú vec.

29. Spotrebiteľský úver je vymedzený v § 1 ods. 2 ZSÚ ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere tak môže zahŕňať nielen zmluvu o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, ale výslovne na základe ust. § 1 ods. 2 ZSÚ môže byť spotrebiteľským úverom aj zmluva o úvere, ktorá je upravená v slovenskom právnym poriadku výlučne v Obchodnom zákonníku. Právne vzťahy, ktoré sú upravené výlučne v Obchodnom zákonníku je možné posudzovať iba podľa Obchodného zákonníka. Tento záver nie je v rozpore s ust. § 52 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých

účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

30. Ustanovenia Občianskeho zákonníka je možné použiť iba za predpokladu, že daný právny vzťah výslovne upravujú, alebo aspoň pripúšťajú analógiu, teda aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú najbližšie obsahom a účelom k danému právnemu vzťahu podľa § 853 OZ. Využitie analogických ustanovení Občianskeho zákonníka je podľa § 853 OZ prípustné iba vtedy, keď daný občianskoprávny vzťah nie je upravený nielen Občianskym zákonníkom, ale ani iným zákonom. V prípade, kedy iný platný zákon konkrétny právny vzťah upravuje, nie sú splnené podmienky na aplikáciu analogických ustanovení Občianskeho zákonníka a daný právny vzťah sa posudzuje podľa toho platného zákona, ktorý ho upravuje. V opačnom prípade by Občiansky zákonník ako zákon všeobecný nadobudol absolútnu prednosť pred zákonmi špeciálnymi aj v tých prípadoch, kedy na rozdiel od špeciálnych zákonov určitú právnu oblasť vôbec neupravuje.

31. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník sa v prípade právnych vzťahov, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použije prednostne vo všetkých ustanoveniach, ktoré Občiansky zákonník upravuje, ako napr. dĺžka premičacej doby, výška úrokov z omeškania a podobne. V prípade vymedzenia náležitostí konkrétneho zmluvného typu, ktorý Občiansky zákonník naopak neupravuje, ale je upravený v Obchodnom zákonníku, bude platiť zákonné vymedzenie zmluvného typu v Obchodnom zákonníku. Preto všeobecná definícia zmluvy o úvere, obsiahnutá v ust. § 497 ObZ je platná a účinná aj pre vymedzenie zmluvy o úvere, uzavretej spotrebiteľom. Zároveň prípustnosť uzavretia Zmluvy o úvere, ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere výslovne pripustil Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý zmluvu o úvere vymenoval ako jednu z foriem spotrebiteľského úveru.

32. Zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom v zmysle ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, ktorý kogentným spôsobom vymedzuje, ktoré záväzkové vzťahy podliehajú právnej úprave obsiahnutej v tretej časti Obchodného zákonníka, kde sa uplatní právna úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis vo vzťahu k všeobecnej úprave v Občianskom zákonníku. Ide o obligatórne uplatnenie Obchodného zákonníka. V týchto prípadoch nemožno aplikáciu Obchodného zákonníka vylúčiť dohodou strán. Bez ohľadu na povahu jeho účastníkov sa takýto právny vzťah riadi vždy Obchodným zákonníkom. Tým nie je dotknutá subsidiárna aplikácia Občianskeho zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje na základe výslovného zmocnenia obsiahnutého v ustanovení § 1 ods. 2, podľa ktorého sa právne vzťahy uvedené v odseku 1 spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon. Ako bolo vyššie uvedené, v tých prípadoch, kedy Občiansky zákonník určitý vzťah upravuje, je v spotrebiteľskom vzťahu prednostná aplikácia Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.

33. Z obsahu § 497 ObZ vyplýva, že zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou a pre jej vznik stačí dohoda aspoň o uvedených náležitostiach, pričom sa nevyžaduje ani to, aby k poskytnutiu peňažných prostriedkov skutočne došlo. Tým sa vlastne zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa § 657 OZ.

34. Zo zákonného vymedzenia zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť dlžníka dohodnutý úver skutočne čerpať, preto z tohto hľadiska zmluva o úvere predstavuje záväzok veriteľa mať zmluvou dohodnuté peňažné prostriedky k dispozícii pre dlžníka po dohodnutú dobu, prípadne až do požiadania dlžníka, ak nedôjde k zániku záväzku veriteľa skôr, napr. dohodou alebo výpoveďou poskytnutia úveru podľa § 500 ObZ. Výška úveru je spravidla dohodnutá v zmluve vo forme určitého limitu, do ktorého môže dlžník úver čerpať. Okrem podstatných častí obsahuje zmluva o úvere aj výšku úrokov, lehotu na vrátenie úveru a ďalšie náležitosti, pričom väčšinu náležitostí pri úveroch poskytovaných bankami obsahujú úverové podmienky, na ktoré zmluva o úvere odkazuje.

35. Zmluva o úvere je súčasne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 OZ, kedy na jednej strane stojí banka ako osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere koná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej žalovaný ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo v rámci samostatného výkonu svojho povolania. Z obsahu zmluvy o medziúvere uzavretej medzi stranami sporu dňa 29.2.2012 jednoznačne vyplýva, že bola uzavretá nielen podľa Obchodného

zákonníka, ale aj podľa Občianskeho zákonníka, zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení a podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako osobitného právneho predpisu, preto spĺňa všetky v ňom uvedené zvláštne požiadavky preto, aby bola zmluvou platnou.

36. V § 499 ObZ je upravená možnosť dohodnutia odplaty za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky, ak je poskytovanie úveru predmetom podnikania veriteľa - žalobcu, s čím nesporne súvisí aj § 502 ObZ, v ktorom sú upravené práve úroky za poskytnutie úveru. Odplata predstavuje odmenu veriteľovi za to, že po dobu medzi dojednaním zmluvy o úvere a skutočným čerpaním úveru musel pre dlžníka rezervovať peňažné prostriedky, prípadne ich mať zabezpečené. Zmluva o úvere uzatvorená podľa § 497 ObZ nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, keďže záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere a je jej podstatnou časťou s poukazom na § 269 ods. 1 ObZ.

37. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má podľa názoru odvolacieho súdu dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Tým sa zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, keďže povinnosť platiť úroky je v prípade poskytnutia pôžičky závislá na dohode zmluvných strán nielen čo do výšky úrokov, ale aj čo do doby a spôsobu ich platenia.

38. Vzhľadom k dispozitívnej povahe úpravy zmluvy o úvere nie je vylúčené, aby doba, po ktorú je dlžník povinný platiť úrok, bola upravená dohodou strán odchyľne od výkladu § 503 ObZ. V zmluve je najmä možné dohodnúť, že dlžník je povinný platiť úrok z úveru od poskytnutia úveru do dohodnutej doby splatnosti, pričom takáto dohoda, aby sa dlžník zaviazal zaplatiť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky, nie je v rozpore s § 497 ObZ.

39. V zmluve o úvere dohodli strany úrok z úveru najskôr po dobu 12 mesiacov 3,59 % p.a. a potom vo výške 6,59 % ročne. Výslovne sa v texte zmluvy uvádza, že ide o úrokovú sadzbu medziúveru fixnú na dobu 5 rokov. Záväzok dlžníka platiť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky je tak v súlade s § 503 ods. 1 ObZ, pričom tak, ako to vyplýva z § 503 ods. 3 ObZ, je dlžník povinný zaplatiť úroky za dobu od poskytnutia až do vrátenia peňažných prostriedkov, keďže sa na takúto povinnosť veriteľovi zmluvne zaviazal a tento jeho záväzok trvá aj po odstúpení veriteľa od zmluvy (viď aj vyššie cit. ust. Zmluvy v čl. VII ods. 6).

40. Pokiaľ žalobca vyzval žalovaného na predčasné splatenie celého úveru, vrátane zmluvných úrokov a úrokov z omeškania v ním vyčíslenej výške tak, ako to vyplýva z jeho výzvy, zaslanej žalovanému 1/ v súlade s citovanými ustanoveniami zmluvy, ide zároveň o jednostranný právny úkon odstúpenia žalobcu od zmluvy o úvere pre omeškanie žalovaného s vrátením po sebe idúcich dvoch splátok alebo jednej splátky viac ako 3 mesiace (viď čl. XIX ods. 2 písm. c) Všeobecných podmienok) podľa § 506 ObZ.

41. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý odkázal na okrem iného rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne i závery v niektorých rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove. S týmito závermi sa nestotožnili vtedajšie senáty obchodnoprávneho kolégia tunajšieho súdu a vyjadrili svoje stanovisko k tejto problematike i v rozhodnutiach, na ktoré odkazuje i odvolateľ v podanom odvolaní, ale i vo vyjadrení obchodnoprávneho kolégia k úvahám na predloženie podnetu občianskoprávnym kolégiom na zjednotenie výkladu právnej normy dovolacím súdom.

42. Niet názorových rozdielov v praxi odvolacích senátov tunajšieho súdu, ba ani v praxi iných odvolacích súdov SR na to, že aj na zmluvy o spotrebiteľských úveroch sa v zásade aplikujú ust. § 497 a nasl. Obch. zák. (s výnimkou takých zmluvných podmienok, aké má na mysli aplikácia ust. § 54 ods. 1 Obč. zák.). Toto zodpovedá aj názorom z odbornej literatúry, v ktorej rezonuje názor, že pri aplikácii Obchodného zákonníka na záväzkové vzťahy, ktorých predmet záväzkov je určený Obchodným zákonníkom, v dôsledku kogentného ustanovenia (aj ust. § 261 ods. 6 písm. d) absolútne obchody) sa práva a povinnosti spravujú Obchodným zákonníkom. Pokiaľ ide o súvislosť s účasťou spotrebiteľa v týchto vzťahoch ako je to napr. aj v spotrebiteľských úveroch, na takéto úvery sa aplikuje zák.č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (predtým zák. č. 258/2001 Z.z.), avšak režim Obchodného zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník rieši (§ 1 ods. 2 Obch. zák.), sa má aplikovať aj u spotrebiteľského úveru (s vyššie uvedenou výnimkou danou aplikáciou ust. § 54 ods. 1 Obč.zák.). Normatívne

usporiadanie postupuje totiž od zákona o spotrebiteľských úveroch ako *lex specialis* k Obchodnému zákonníku ako *lex generalis* až po Občiansky zákonník ako základ súkromnoprávnej úpravy v otázkach, ktoré Obchodný zákonník nerieši. (viď napr. PATAKYOVA, M. *okol. Obchodný zákonník, Komentáre*, 4. vydanie, Bratislava: C.H.Beck, 2013, s.1043 alebo Ovečková, O.: *Vplyv novely Občianskeho zákonníka na aplikovateľnosť Obchodného zákonníka*, Právny obzor, 98, 2015, č.4, s.397-416).

43. Z ust. § 497 a ust. § 502 ods. 1 Obch. zák. vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. Záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere, je jeho podstatnou náležitosťou (§ 269 ods. 1 Obch. zák.). Aj z ust. § 1 ods. 3 písm. i) zák. č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že spotrebiteľským úverom nie je úver bez úroku a bez ďalších poplatkov. Podobne ust. § 4 ods. 2 písm. h) bývalého zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere označilo ročnú úrokovú sadzbu a ďalšie ustanovenie písm. i) tohto ustanovenia zdôraznilo aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

44. Úroky zo zmluvy o úvere predstavujú odplatu za peňažné prostriedky, ktoré boli dlžníkovi na požiadanie poskytnuté podľa zmluvy o úvere. V zmysle ust. § 121 ods. 3 Obč. zák. úroky i úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky. Úroky sú v zásade splatné v dohodnutej dobe, inak spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (§ 503 ods. 1 Obch. zák.).

45. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom „zosplatnenia medziúveru“ v predmetnej veci bolo porušovanie povinnosti dlžníkom, ktorý neplnil včas dohodnuté splátky úveru. V podstate podľa obsahu „zosplatnenie úveru“ je spôsobom zániku zmluvy o úvere odstúpením od zmluvy o úvere. Nie je totiž rozhodujúce ako sa právny úkon označil, prípadne na ktoré ustanovenia toho-ktorého zákona sa odvoláva, ale rozhodujúci je obsah daného právneho úkonu, t.j. práva a povinnosti z neho pre účastníkov plynúce. Prejav vôle treba vykladať podľa interpretačných pravidiel určených v ustanovení § 35 ods. 2 Obč. zák. a § 266 Obch. zák.. Podporujú to aj názory z právnej praxe (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR 29Odo 512/2002 z 5.11.2002, či 22Cdo 4157/2009 z 15.2.2012).

46. Účinky odstúpenia od zmluvy sú pre obchodnoprávne vzťahy upravené v ustanovení § 351 Obch. zák.. Tieto sa však ani na odstúpenie od úverovej zmluvy pre meškanie dlžníka s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšie než 3 mesiace neaplikujú, pretože pre takýto stav je v zákone, konkrétne v ustanovení § 506 Obch. zák. upravený iný právny režim. Podľa tohto ustanovenia, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než 3 mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú čiastku s úrokmi. Zmyslom tohto ustanovenia tak, ako to plynie z jeho znenia a z kontextu, ako je v Obchodnom zákonníku uvedené, je poskytnúť veriteľovi právny prostriedok proti dlžníkovi, ktorý neplní záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky v dohodnutých splátkach a je v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než 3 mesiace. Vzhľadom k tomu, že za tejto situácie možno dôvodne predpokladať, že ani v budúcnosti dlžník nebude riadne plniť, môže veriteľ od zmluvy o úvere odstúpiť, a tým spôsobiť, že zaniknú jeho povinnosti, ktoré má podľa zmluvy voči dlžníkovi. Je to v podstate právny inštitút, ktorý je určený na ochranu práv veriteľa. Vo vzťahu k dlžníkovi sa v § 506 Obch. zák. uvádza oprávnenie veriteľa spolu s odstúpením od zmluvy o úvere „požadovať, aby vrátil dlžnú sumu s úrokmi“. Toto ustanovenie týmto spôsobom upravuje účinky odstúpenia od zmluvy o úvere, a to odlišným spôsobom, než je to uvedené už vo vyššie označených všeobecných ustanoveniach § 351 Obch. zák., či v ust. § 48 ods. 2 Obč. zák.. Ustanovenie § 506 Obch. zák. v tomto zmysle vo vzťahu k ustanoveniu § 351 Obch. zák. predstavuje špeciálnu právnu úpravu. Takýmto odstúpením sa menia len podmienky, za ktorých je dlžník povinný svoju povinnosť splniť. Dlžník už ďalej nie je povinný splniť dlh v lehotách a za podmienok dohodnutých v zmluve, ale na požiadanie veriteľa v plnom rozsahu (celú dlžnú čiastku s úrokmi). Povinnosť vrátiť veriteľovi dlžnú čiastku s úrokmi aj po odstúpení od zmluvy o úvere nepredstavuje sekundárny záväzok, ale záväzok pôvodný, ktorý sa odstúpením od zmluvy „modifikoval“ vo svojej splatnosti. Povinnosť dlžníka pri aplikácii ust. § 506 zaplatiť úroky a dlžnú sumu nezaniká. Podobné závery prijal napr. Najvyšší súd ČR vo svojich rozhodnutiach 33Cdo/113/2008, 32Cdo/2782/2009, 29Cdo/2606/2000, či 32Odo/420/2004.

47. Obchodný zákonník i Občiansky zákonník rešpektujú autonómiu vôle strán pri úprave následkov odstúpenia od zmluvy. Ak to v zmluve nie je upravené inak, dôsledkom odstúpenia veriteľa od zmluvy pri aplikácii ust. § 506 Obch. zák. je aj oprávnenie veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi. Požiadavka vrátiť poskytnuté prostriedky (dlžnú sumu), aj povinnosť platiť úrok z nevrátenej

čiasťky úveru aj po odstúpení od zmluvy je preto opodstatnená, v opačnom prípade by sa veriteľ využíjúc oprávnenie dané mu zákonom, ktoré je dôsledkom porušenia povinností dlžníka dostal do horšieho postavenia ako mal pred porušením povinností dlžníkom. Najvyšší súd ČR napr. vo svojich vyššie označených rozhodnutiach 32Cdo/2782/99, či 33Cdo/113/2008 konštatoval práve, že zmyslom a účelom ustanovenia § 506 Obch. zák. je poskytnúť veriteľovi právny inštrument proti dlžníkovi, ktorý neplní záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky v dohodnutých splátkach a je v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než 3 mesiace. Veriteľ môže od zmluvy o úvere odstúpiť a tým spôsobiť, že zaniknú jeho povinnosti, ktoré má podľa zmluvy voči dlžníkovi. Ide o právny inštitút, ktorý je určený na ochranu práv veriteľa a jeho využitím sa preto veriteľ nemôže ocitnúť v horšom právnom postavení, než v akom bol pred odstúpením od zmluvy. Takáto názorová línia vyplýva aj z právnej teórie. Len ako príklad možno uviesť názor prof. Oľgy Ovečkovej a kolektívu v komentári k Obchodnému zákonníku z vydavateľstva IURA EDITION, ročník 2005, 2. Diel na s. 336 alebo v Beckovom komentári k Obchodnému zákonníku ročník 1998 na s. 834, z ktorého jednoznačne vyplýva, že úrok z úveru je vlastne cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, a preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania, t.j. do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi. Podobne závery vyplývajú i z dôvodov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6Obo/283/2003 (uverejneného v ZSP 8/2007), podľa ktorých odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť.

48. Z týchto stanovísk vychádzali odvolacie senáty obchodnoprávneho kolégia tunajšieho súdu vo svojich rozhodnutiach, napr. 14Co/41/2014-89 zo 4.11.2014, 14Co/108/2014-64 z 25.6.2015, 14Co/20/2017-149 zo 14.6.2018, 1Cob/34/2011-168 z 25.10.2011, 9Co/6/2014-212 z 5.5.2015. Neodlišujú sa tieto závery ani od záverov rozhodnutí iných odvolacích súdov na Slovensku (napr. Krajský súd v Banskej Bystrici 13Co/628/2014, 43Co/19/2017, 43Co/28/2017, Krajský súd v Košiciach 5Co/250/2017, 5Co/257/2017, 5Co/311/2017, 5Co/32/2017, Krajský súd v Nitre 7Co/366/2017 alebo i ďalšie).

49. Tak, ako je už uvedené vyššie, úrok je v podstate odplatou (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov. Aktuálna vnútroštátna úprava o spotrebiteľských úveroch v ust. § 13 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch rieši otázku plnenia úrokov z úveru pri odstúpení od zmluvy samotným spotrebiteľom za tam upravených podmienok. Podľa uvedeného ustanovenia (jeho vety prvej) ak spotrebiteľ uplatní právo podľa odseku 1, je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi.

50. Aj Zákon o spotrebiteľských úveroch teda v tomto ustanovení výslovne upravuje povinnosť zaplatiť úrok (ako odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov) až do dňa splatenia istiny v prípade, že k odstúpeniu zmluvy došlo úkonom spotrebiteľa.

51. Z uvedených dôvodov, ak zmluvne dohodnuté podmienky neupravujú inak, niet právneho dôvodu, aby pri aplikácii ust. § 506 Obch. zák. neboli veriteľovi priznané úroky z úveru aj za čas po „zosplatnení úveru“, teda po využití oprávnenia veriteľa odstúpiť od zmluvy pre porušenie povinností dlžníka. Využitím právneho inštitútu, ktorý je určený na ochranu práv veriteľa ako vyplýva z ust. § 506 Obch. zák. sa nemôže veriteľ ocitnúť v horšom právnom postavení, než v akom bol pred odstúpením od zmluvy.

52. Senát odvolacieho súdu aj v tejto veci dáva do pozornosti, že v zmysle ust. § 53 ods.1 Obč. zák. neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. (napr. rozsudok Krajského súdu Prešov z 21. novembra 2012, sp. zn. 18Co/109/2011). Systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou 93/13/EHS (transponovanou do národného právneho poriadku) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, ako aj zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, Zb. s. I-9579). Vzhľadom na také znevýhodnené postavenie jednej zo zmluvných strán článok 6 ods. 1 Smernice 93/13 zaväzuje členské štáty stanoviť, aby nekalé

podmienky „podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa“. Ako vyplýva z judikatúry ESD, ide o kogentné ustanovenie smerujúce k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (pozri rozsudky Mostaza Claro, Asturcom Telecomunicaciones, z 9. novembra 2010, VB Pénzügyi Lízing, C-137/08, a z 15. marca 2012, Pereničová a Perenič, C-453/10). S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce Smernica 93/13 dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (vyššie uvedené rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, Mostaza Claro, Asturcom Telecomunicaciones, , ako aj VB Pénzügyi Lízing). S prihliadnutím na tieto zásady Súdny dvor niekoľkokrát rozhodol, že vnútroštátny súd má ex offo posúdiť nekalú povahu zmluvnej podmienky patriacu do pôsobnosti smernice 93/13 a tým odstrániť nerovnováhu medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom (tiež vyššie uvedené rozsudky ESD). Nepripriznanie úrokov po realizácii oprávnenia veriteľa na „zosplatenie úveru“ z dôvodov porušovania povinnosti dlžníkom podľa názoru konajúceho odvolacieho senátu v predmetnej veci nie je odstránením nerovnováhy medzi spotrebiteľom a dodávateľom (poskytovateľom úveru), ale dostáva poskytovateľa úveru do horšieho postavenia, aké mal pred využitím oprávnenia na „zosplatenie úveru“. Naopak porušenie povinnosti dlžníka z úverovej zmluvy (vedúce k realizácii oprávnenia veriteľa od zmluvy odstúpiť) ho dostáva do výhodnejšieho postavenia (nemusí ďalej veriteľovi plniť úroky), a tak akceptácia záveru prijatého súdom prvej inštancie by v konečnom dôsledku bola „nesprávnym návrhom“ pre dlžníkov zlepšiť si „porušovaním povinnosti“ svoje postavenie v úverovom vzťahu. Išlo by tak o situáciu zjavne neakceptovateľnú.

53. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zamietol žalobu žalobcu na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 6,59 % ročne zo sumy 4.908,49 eur aj po vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru, t. j. za obdobie od 13.3.2015 do zaplatenia nie je správne. Okrem vyššie uvedeného treba uviesť, že ani odkaz na uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Obo/143/98 neodôvodňuje zamietnutie žalobného návrhu na úroky z úveru po zosplatení. Právna veta citovaného rozhodnutia NS SR znie: „Zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania.“. Túto právnu vetu treba mať na zreteli aj s obsahom odôvodnenia citovaného rozhodnutia. Z neho totiž vyplýva, že Najvyšší súd SR v rámci svojho rozhodnutia poukázal na to, že okresný súd zamietol žalobu veriteľa voči dlžníkovi z úveru a ručiteľovi len v tej časti, predmetom ktorej boli úroky z omeškania za omeškanie s platením dohodnutých úrokov s odôvodnením, že zo zmluvy nevyplýva, že by sa účastníci dohodli, že úroky sa stanú samostatným záväzkom, ktorý by sa samostatne úročil. Najvyšší súd SR dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci samej je čiastočne dôvodné, a to vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/. V odôvodnení uviedol „..... žalovaný je podľa zmluvy povinný platiť z poskytnutých prostriedkov úroky. Úroky sú splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom meškania s ich platením je povinnosť platiť úroky z omeškania. Je to zákonný dôsledok vyplývajúci z ustanovenia § 369 ods. 1 bez toho, že by to museli účastníci právneho vzťahu dohodnúť. Úroky z omeškania patria za celú dobu, po ktorú je dlžník s platením úrokov v omeškani. Platí to však len pre omeškanie s platením úrokov z poskytnutých prostriedkov, nie o úrokoch z omeškania. Keďže povinnosť platiť úroky z omeškania je už dôsledkom omeškania, za omeškanie s ich platením už ďalšie úroky z omeškania nepatria“. I keď Najvyšší súd SR v odôvodnení uviedol, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok), až po splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania, s ktorým názorom sa okresný súd stotožnil, logickým výkladom textu judikátu je možné dospieť k názoru, že Najvyšší súd SR sa vlastne vyslovil tak, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov až do ich vrátenia. Záväzná je veta judikátu a celkový kontext odôvodnenia, nie veta vytrhnutá z kontextu.

54. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s postupom súdu prvej inštancie, ktorý od sumy poskytnutého úveru 5.000,- eur odpočítal sumu 130,- eur ako poplatok za poskytnutie úveru s odôvodnením, že započítanie tohto poplatku oproti výške poskytnutého úveru považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatná, pričom tento poplatok navyše predstavuje neprijateľné zaťaženie pre spotrebiteľa, keďže za tento poplatok banka neposkytla skutočné protiplnenie. Súdom prvej inštancie v nadväznosti na obsah zmluvy a jej článok I v spojení s amortizačnou tabuľkou pre medziúver sa nevyporiadal dostatočne so záverom o výške poplatku za uzatvorenie zmluvy a ani so záverom o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Ak súd prvej inštancie urobil záver o tom, že za uzatvorenie zmluvy je plnenie poplatku takým plnením, za ktoré banka neposkytla skutočné protiplnenie, tak tento jeho

záver bez ďalšieho nemôže byť posúdený ako neprijateľná zmluvná podmienka. Ak súd prvej inštancie robil záver o poplatku, za ktorý banka neposkytuje žiadne skutočné protiplnenie, tak potom za takýto možno podľa názoru odvolacieho súdu považovať napríklad uplatňované zmluvne dohodnuté poplatky za upomienky (15,- eur za jednu upomienku). Ak však súd prvej inštancie nedostatočne dal odpoveď na to, v akej výške by mala byť celková istina, ani záver o prípadných týchto poplatkoch za upomienky nebolo možné v odvolacom konaní pri uvedenom procesnom pochybení súdu správnym spôsobom uzavrieť. Zdá sa však, že súd prvej inštancie pri účtovaní poplatkov za upomienky sa riadil úvahou, ktorá môže aj v priebehu ďalšieho konania byť vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka vedúca k záveru o zamietnutí žaloby v časti týkajúcej sa uplatňovania poplatkov za 3 upomienky v rozsahu 45,- eur.

55. Pokiaľ sa týka poplatkov za poistenie, súd prvej inštancie dal odpoveď z hľadiska skutkového na túto časť žalobného návrhu v bode 59 dôvodov rozhodnutia. Zápisnica o pojednávaní pred súdom prvej inštancie zo dňa 21.6.2017, na ktorej boli vypočutí obaja žalovaní, nedáva ani len priestor na úvahy o tom, že by žalovaní nesúhlasili s poistením tak, ako bolo premietnuté do zmluvy v bode II odsek 8. Súd ani od žalovaných nežiadal odpoveď na otázku ako ju zodpovedal sám v uvedenom bode 59 dôvodov svojho rozhodnutia. Judikovanie záveru o zamietnutí tejto časti žalobného návrhu je podľa názoru odvolacieho súdu bez takéhoto dokazovania predčasným.

56. Odvolací súd nespochybňuje možnosť súdu v odôvodnených prípadoch určiť lehotu na plnenie inak, než to je uvedené v ustanovení § 232 ods. 2 CSP. Práve odsek 3 uvedeného ustanovenia umožňuje v odôvodnených prípadoch určiť lehotu na plnenie aj inak. Aj rozhodnutie o umožnení plnenia v splátkach však musí mať svoje racionálne zdôvodnenie v záujme nájdania spravodlivého riešenia pomerov medzi účastníkmi. Odvolací súd sa stotožňuje so žalobcom v tom, že výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie o povolení splátok vo výške 25,- eur mesačne nie je dostatočne odôvodnený, a teda je aj nepreskúmateľný. Zdá sa, že je dôvodným, že majetkové pomery žalovaných sú také, že by neboli schopní zaplatiť celú sumu podľa žaloby naraz. Dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie však neobsahujú skutočnosti týkajúce sa osobných majetkových a finančných pomerov, ktoré by odôvodnili uloženie povinnosti v tých splátkach, ako to realizoval súd prvej inštancie. Podľa názoru odvolacieho súdu je však v rozpore so spravodlivým usporiadaním pomerov účastníkov to, aby žalovaní mali umožnené splácanie dlhu v splátkach nižších, než boli dohodnuté splátky poskytnutého úveru. Ak súd prvej inštancie objasní osobné majetkové pomery žalovaných tak, že budú odôvodňovať záver o povolení v splátkach, v rámci spravodlivého usporiadania pomerov strán bude teda úlohou súdu prvej inštancie posúdiť aj výšku tejto splátky tak, aby prípadné rozhodnutie súdu nevedlo k neprimeranej tvrdosti pre žalovanú stranu, ale ani tak, že by výrazným spôsobom zhoršovalo postavenie veriteľa oproti stavu, než mal upravený zmluvou o úvere, keď žalovaným umožní splátky v nižšom rozsahu než to bolo upravené v zmluve.

57. Z uvedených dôvodov odvolací súd tak, ako je už konštatované vyššie, pri aplikácii ust. § 389 ods. 1 písm. a), b) CSP v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

58. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

59. Súd prvej inštancie podľa vyššie uvedeného zdôvodnenia je teda viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, či už po stránke procesnoprávnej týkajúcej sa viazanosti žalobným návrhom, ale aj po stránke právneho posúdenia zostávajúcej časti uplatnených nárokov. Úlohou súdu prvej inštancie teda bude prejednať zostatok žalobného návrhu a posúdiť uplatnené nároky na úrokoch z úveru po zosplatnení, na poplatkoch za uzatvorenie úverovej zmluvy, na poplatkoch za upomienky a poplatkoch za poistenie (aj pri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu týkajúcej sa hmotnoprávneho posúdenia uplatnených nárokov).

60. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

61. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP, § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).